

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

ULUSLARARASI SALGINA HAZIRLIK GÜNÜ

‘Uygun müdahale yöntemleri geliştirerek salgınlara hazırlıklı olmak önemlidir.’

27 ARALIK 2025

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, üye devletlerini, bağlı kuruluşlarını ve diğer küresel, bölgesel ve alt bölgesel kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarını, akademik kurumları, bireyleri ve diğer ilgili paydaşları, eğitim ve farkındalık artırma faaliyetleri yoluyla salgınlara hazırlık, önleme ve bu alandaki ortaklıkların önemini vurgulamak amacıyla, her yıl 27 Aralık tarihinde Uluslararası Salgına Hazırlık Günü'nü kutlamaya davet etmektedir.

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ)'nün yayımladığı listeye göre öncelikli grupta sınıflandırılan patojenler; COVID-19, Kırım Kongo Kanamalı Ateşi, Ebola Virus Hastalığı, Marburg Virus Hastalığı, Lassa Ateşi, MERS ve SARS Koronavirüs, Nipah ve Henipaviral Hastalıkları, Rift Vadisi Ateşi, Zika Hastalığı ve Hastalık X (DSÖ tarafından herhangi bir yerde başlayıp uluslararası yayılım gösteren ölümcül bir salgına neden olabilecek yeni bir virüs biçimini, anonim bir enfeksiyonu ifade eder.)'tir.

Salgınlar bireyler ve toplumlar üzerinde yıkıcı etkilere sahiptir ve uzun vadeli sosyoekonomik kalkınmaya büyük zarar vermektedir. 2020 yılında başlayan COVID-19 pandemisi tüm dünyaya bunu bir kez daha kanıtlamıştır. Bu tür küresel sağlık krizleri, zaten aşırı yüklenmiş olan sağlık sistemlerini çökmenin eşiğine getirdiği gibi tedarik zincirlerini bozmakta, kadınlar ve çocuklar gibi duyarlı gruplar da dahil olmak üzere insanların geçim kaynaklarını ellerinden almaktadır. Yoksul ve savunmasız ülkelerin ekonomileri orantısız bir şekilde zarar görmektedir.

Gelecekte beklenen salgınlar yayılımı ve seyri açısından öncekilere göre daha ağır sonuçlara yol açabilir. Salgınları önlemek, hazırlıklı olmak ve uygun bir şekilde müdahale etmek için yerel, ulusal, bölgesel ve küresel düzeylerde salgınlara ilgili farkındalık yaratmaya, bilimsel bilgilerin ve iyi uygulamaların paylaşılmasına, kaliteli eğitim ve savunuculuk programlarına büyük ihtiyaç vardır. Savunmasız durumdaki kişilere ulaşan, dayanıklı ve sağlam sağlık sistemleri acil olarak hayata geçirilmeli ve desteklenmelidir.

Günümüzde hem salgına hazırlık hem de müdahale konusunda uluslararası işbirliği tartışmasız büyük öneme sahiptir. Özellikle DSÖ, salgınlara müdahaleyi koordine etmekte ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri 2030 Gündemi'ni ilerletme hedefine uygun olarak bulaşıcı hastalıkların ve salgınlara etkilerini önlemek ve hafifletmek için ulusal, bölgesel ve uluslararası çabaları desteklemekte önemli bir rol oynamaktadır. Ülkeler için de salgın yönetiminin tüm aşamalarında bireylerin ve devlet ile uluslararası kuruluşlar arasında yapılacak olan ortaklıkların ve dayanışmanın önemini vurgulamak gerekmektedir.

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

Korkut Reis Mah. İlkiz Sok. Aksoy İş Merkezi No:17/2 Çankaya/ANKARA

Tel: 0 555 9920332

www.hasuder.org genelsekreterhasuder@gmail.com

HALK SAĞLIĞI UZMANLARI DERNEĞİ

Bulaşıcı hastalık salgınları bireyi ve topluluğu etkilemesinin yanı sıra insan sağlığından ayrılmaması gereken hayvan ve bitki sağlığına yönelik bütüncül bir yaklaşım olan “Tek Sağlık” yaklaşımının benimsenmesi, hazırlık ve müdahale aşamalarında multidisipliner yaklaşım gösterilmesi önem taşımaktadır.

Salgınların önlenmesi, erken dönemde tespit edilmesi ve etkilerinin hafifletilmesi süreçlerinde bulaşıcı hastalıklara ait sürveyans verilerinin kamuoyu ile paylaşılması resmi otorite, akademi ve halk arasında hem hazırlık hem de müdahale aşamalarındaki koordinasyonu ve güveni güçlendirecektir. Sürveyans verilerinin paylaşılması sağlık hizmeti sunanlar için de uyarıcı bir rol oynayacaktır.

Ülkemizde, bulaşıcı hastalıklardan kaynaklanan salgınlara yönelik hazırlılık ve yanıt çalışmaları, T.C. Sağlık Bakanlığı Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı koordinesinde, İl ve İlçe Sağlık Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir. Bu çalışmalara katkı ve destek sunmak üzere halk sağlığı disiplininin temel ilkelerinden olan riskin en yüksek olduğu savunmasız durumdaki kişilere ve gruplara özel dikkat göstererek, kapsayıcı, eşit ve ayrımcı olmayan bir yaklaşımla salgınlara hazırlıklı olmayı ve uygun müdahale yöntemlerini geliştirmeyi sağlamak tüm halk sağlıkçıların görevidir.

HASUDER Bulaşıcı Hastalıklar adına Uzm. Dr. Mine Yenice tarafından hazırlanmıştır.

Kaynaklar:

- 1- United Nations, International Day of Epidemic Preparedness
<https://www.un.org/en/observances/epidemic-preparedness-day>
- 2- World Health Organization, Strengthening national emergency preparedness
<https://www.who.int/activities/strengthening-national-emergency-preparedness>
- 3- Türkiye Aşı Enstitüsü, Uluslararası Salgına Hazırlık Günü (27 Aralık)
<https://tae.tuseb.gov.tr/haberler/uluslararasi-salgina-hazirlik-gunu-27-aralik-20231226>
- 4- Halk Sağlığı genel Müdürlüğü, Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı DB Görev Tanımı
<https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/baskanligimiz-14/gorev-tanimi.html>